II

(Πράξεις για την ισχύ των οποίων δεν απαιτείται δημοσίευση)

ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 19ης Ιουλίου 1989

σχετικά με τη διαδικασία του άρθρου 85 της συνθήκης ΕΟΚ (IV/31.499 — Nederlandse Banken)

(Το κείμενο στην ολλανδική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

(89/512/ΕΟΚ)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας,

τον κανονισμό αριθ. 17 του Συμβουλίου της 6ης Φεβρουαρίου 1962, πρώτο κανονισμό εφαρμογής των άρθρων 85 και 86 της συνθήκης [1], όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την πράξη προσχώρησης της Ισπανίας και Πορτογαλίας, και ιδίως τα άρθρα 6 και 8,

τις αιτήσεις αρνητικής πιστοποίησης και τις κοινοποιήσεις που υπέβαλε στις 19 Μαρτίου 1985, στις 22 Οκτωβρίου και 27 Νοεμβρίου 1986 και στις 4 Δεκεμβρίου 1987 η Nederlandse Bankiersvereniging (ένωση ολλανδών τραπεζιτών) σχετικά με σειρά κανονισμών, αποφάσεων και εγκυκλίων που αφορούσαν αυτήν και τη Vereniging van Deviezenbanken (ένωση τραπεζών με πράξεις σε συνάλλαγμα), τη Stichting bevordering Chequeverkeer (ίδρυμα για την προώθηση της χρήσης επιταγών), τη Vereniging van Bemiddelaars in Onderhandse Leningen (ένωση μεσαζόντων για τη σύναψη δανείων χωρίς συμβολαιογραφική πράξη) και το College van Overlg der Gezamenlijke Banken (όμιλος συντονισμού του συνόλου των τραπεζών), καθώς και σχετικά με σειρά συμφωνιών στις οποίες συμμετέχουν, άμεσα ή έμμεσα, η Vereniging voor de Effectenhandel (ένωση για διαπραγμάτευση κινητών αξιών) ή η Vereniging van Wisselmakelaars (ένωση πρακτόρων συναλλάγματος),

την απόφαση της Επιτροπής της 26ης Ιανουαρίου 1987 να κινήσει διαδικασία στην υπόθεση αυτή,

Αφού έδωσε την ευκαιρία στους ενδιαφερόμενους να γνωστοποιήσουν τις απόψεις τους σχετικά με τις αιτιάσεις της Επιτροπής, σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 1 του κανονισμού αριθ. 17, σε συνδυασμό με τον κανονισμό αριθ. 99/63/ΕΟΚ της Επιτροπής της 25ης Ιουλίου 1963 περί ακροάσεως των ενδιαφερομένων και των τρίτων, που προβλέπονται στο άρθρο 19 παράγραφοι 1 και 2 του κανονισμού αριθ. 17 τον Συμβουλίου [2], και λαμβάνοντας υπόψη τις γραπτές παρατηρήσεις των ενδιαφερομένων μερών καθώς και τα επιχειρήματα που ανέπτυξαν κατά την ακρόαση της 25ης Νοεμβρίου 1987,

Έχοντας δημοσιεύσει περίληψη [3] των κοινοποιηθεισών και ισχυουσών διατάξεων, σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 3 του κανονισμού αριθ. 17,

Μετά από διαβούλευση με τη Συμβουλευτική Επιτροπή Συμπράξεων και Δεσποζουσών Θέσεων,

Εκτιμώντας ότι:

I. ΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ

(1) Η Nederlandse Bankiersvereniging κοινοποίησε στην Επιτροπή στις 19 Μαρτίου 1985, στις 22 Οκτωβρίου και 27 Νοεμβρίου 1986 και στις 4 Δεκεμβρίου 1987, σειρά κανονισμών αποφάσεων και εγκυκλίων που εξέδωσε η ίδια και ορισμένα άλλα ολλανδικά πιστωτικά ιδρύματα, καθώς και σειρά συμφωνιών στις οποίες συμμετέχει ή συμμετείχε άμεσα ή έμμεσα η εν λόγω ένωση ή ένα από τα ιδρύματα αυτά. Ταυτοχρόνως, ζήτησε από την Επιτροπή την έκδοση αρνητικής πιστοποίησης, η οποία να βεβαιώνει ότι οι κοινοποιηθείσες ρυθμίσεις δεν είναι δυνατόν να οδηγήσουν στην κίνηση της διαδικασίας του άρθρου 85 της συνθήκης επικουρικά δε ζήτησε εξαίρεση, κατά την έννοια της παραγράφου 3 του άρθρου 85, από την απαγόρευση που εξαγγέλλεται στην παράγραφο 1 του εν λόγω άρθρου.

[1] ΕΕ αριθ. 13 της 21. 2. 1962, σ. 204/62.

[2] ΕΕ αριθ 127 της 20. 8. 1963, σ. 2268/63.

[3] ΕΕ αριθ. C 282 της 5. 11. 1988, σ. 4.

A. **Οι εμπλεκόμενες ενώσεις επιχειρήσεων**

(2) Η Nederlandse Bankiersvereniging (στο εξής NBV) συστάθηκε το 1949 με έδρα το Άμστερνταμ και αποσκοπεί στην προώθηση των συμφερόντων του ολλανδικού τραπεζικού τομέα με την ευρύτερη έννοια του όρου. Σύμφωνα με το καταστατικό της, για την εκπλήρωση του στόχου αυτού χρησιμοποιεί τα ακόλουθα μέσα:

— αναζήτηση ενιαίων όρων για την παροχή υπηρεσιών από τα μέλη της NBV και για τον προσδιορισμό των υπηρεσιών και των τιμών, με σκοπό την προώθηση της διαφάνειας,

— διασφάλιση — σε συνθήκες υγιούς ανταγωνισμού — της στέρεας πιστωτικής βάσης του ολλανδικού τραπεζικού συστήματος και των μελών του και, στα πλαίσια αυτά, καθορισμό κατώτατων τιμών για την παροχή των σχετικών υπηρεσιών.

Μέλος της NBV είναι δυνατόν να καταστεί κάθε πρόσωπο, εταιρεία ή ίδρυμα που έχει εγγραφεί στο επίσημο μητρώο των πιστωτικών ιδρυμάτων.

Η NBV αριθμεί περίπου εβδομήντα μέλη, μεταξύ των οποίων συγκαταλέγονται οι περισσότερες από τις λεγόμενες γενικές τράπεζες (Algemene Banken). Από τα πιστωτικά ιδρύματα που είναι εγγεγραμμένα στο επίσημο μητρώο δεν είναι μέλη της NBV οι τράπεζες που συμμετέχουν στην Cooperative Centrale Raiffeisen-Boerenleenbank BV (Rabobank) (στην οποία μετέχουν οι περισσότερες συνεταιριστικές τράπεζες της Ολλανδίας) και στην Nederlandse Spaarbankbond, καθώς και στην Postbank NV (γνωστής πριν την 1η Ιανουαρίου 1986 ως Postcheque — en Girodienst/Rijkspostspaarbank — PBGD/RPS), τις μετοχές των οποίων κατέχει το ολλανδικό κράτος. Τα εν λόγω ιδρύματα παρέχουν παρόμοιες χρηματοδοτικές υπηρεσίες με αυτές των μελών της NBV.

(3) Η Vereniging van Deviezenbanken (στο εξής VDB) συστάθηκε το 1940 με έδρα το Άμστερνταμ και αποσκοπεί στην προώθηση, σε στενή συνεργασία με τις ολλανδικές νομισματικές αρχές, της βελτίωσης εκτέλεσης των πληρωμών μεταξύ μονίμων και μη κατοίκων. Σύμφωνα με το καταστατικό της, για την επίτευξη του στόχου αυτού η VDB προσπαθεί να εναρμονίσει τους όρους παροχής υπηρεσιών από τα μέλη της, με σκοπό τη διατήρηση μιας υγιούς πιστωτικής βάσης για την άσκηση των δραστηριοτήτων των μελών της, μέσα σε πλαίσια υγιούς ανταγωνισμού.

Στη VDB είναι δυνατόν να συμμετέχουν ως μέλη τα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού ή δημοσίου δικαίου και τα ιδρύματα χωρίς νομική προσωπικότητα με έδρα την Ολλανδία, καθώς και οι επιχειρήσεις που έχουν την έδρα τους στην αλλοδαπή. Τα μέλη της, σύμφωνα με την ολλανδική νομοθεσία, πρέπει να είναι εξουσιοδοτημένα να ενεργούν ως μεσάζοντες για τις πληρωμές μεταξύ μονίμων και μη κατοίκων. Τέτοια εξουσιοδότηση έχει δοθεί στις γενικές τράπεζες (τα περισσότερα μέλη της NBV συμμετέχουν επίσης και στη VDB), στη Rabobank καθώς και στη Bank der Bondsspaarbanken NV. Εκτός από μία τράπεζα (θυγατρική κατά 100 % της ολλανδικής κεντρικής τράπεζας), τα υπόλοιπα ιδρύματα που έχουν παρόμοια εξουσιοδότηση είναι μέλη της VDB, ήτοι συνολικά περισσότερα από εξήντα.

(4) Η Stichting Bevordering Chequeverkeer (στο εξής SBC), η οποία συστάθηκε το 1967 με έδρα το Άμστερνταμ, αποσκοπεί στην προώθηση της χρήσης των επιταγών.

Οι τράπεζες που συμμετέχουν στην SBC είναι η Rabobank, τα μέλη της NBV και τα τραπεζικά ιδρύματα που η διεύθυνση της SBC θεωρεί ως συμμετέχουσες.

Οι συμμετέχουσες τράπεζες οφείλουν να έχουν δικά τους περιουσιακά στοιχεία, ή, άλλως, να παρέχουν εγγυήσεις για την τήρηση των υποχρεώσεών τους. Οι περισσότερες τράπεζες που συμμετέχουν στην SBC είναι επίσης μέλη και της NBV ή/και της VDB.

(5) Η Vereniging van Bemiddelaars in Onderhandse Leningen (στο εξής VBOL), η οποία συστάθηκε το 1951 με έδρα το Άμστερνταμ, αποσκοπεί στην προώθηση των συμφερόντων των μεσαζόντων για τη σύναψη δανείων έναντι γραμματίων. Για την επίτευξη του στόχου αυτού, σύμφωνα με το καταστατικό της, επιδιώκει ενιαίους όρους για την παροχή υπηρεσιών από τα μέλη της και για τον προσδιορισμό των τιμών, με σκοπό την προώθηση της διαφάνειας.

Μέλη της VBOL είναι δυνατόν να καταστούν τα φυσικά και νομικά πρόσωπα που ενεργούν ως μεσάζοντες κατά τη σύναψη και τη διάθεση δανείων έναντι γραμματίων. Το ήμισυ περίπου των μελών της VBOL συμμετέχει στη NBV και στη VDB· τούτο ισχύει ιδίως για τα μεγάλα τραπεζικά ιδρύματα.

(6) Ο όμιλος College van Overleg der Gezamenlijke (στο εξής CVO), η γραμματεία του οποίου λειτουργεί στο Άμστερνταμ, αποτελούσε μέχρι την 1η Ιουνίου 1989 το κεντρικό όργανο χειρισμού των υποθέσεων κοινού ενδιαφέροντος της NBV, της Rabobank, των ταμιευτηρίων που συμμετέχουν στην ένωση Nederlandse Spaarbankbond και της Postbank, εξασφαλίζοντας το συντονισμό μεταξύ των εν λόγω ιδρυμάτων. Από την 1η Ιουνίου 1989, οι δραστηριότητες του CVO ανελήφθησαν από τη νέα ένωση ολλανδικών τραπεζών (Nederlandse Vereniging van Banken), η οποία στην πράξη πρόκειται να αναλάβει και τις δραστηριότητες των NBV και VDB. Πάντως, οι ενώσεις αυτές μέχρι σήμερα δεν έχουν ακόμη εκκαθαρισθεί.

(7) Η Vereniging voor de Effectenhandel (στο εξής VEH) που συστάθηκε αρχικά το 1876 με έδρα το Άμστερνταμ, αποσκοπεί στην προώθηση της διαπραγμάτευσης κινητών αξιών, με την ευρύτερη έννοια του όρου. Σύμφωνα με το καταστατικό της και προς εκπλήρωση του στόχου αυτού, διαθέτει αίθουσα χρηματιστηρίου

για τη διαπραγμάτευση κινητών αξιών, ορίζοντας και δημοσιεύοντας τιμές, εκδίδοντας κανονισμούς και άλλες διατάξεις για τη διαπραγμάτευση κινητών αξιών, ιδίως σχετικά με τις υποχρεωτικές κατώτατες τιμές για τα μέλη όσον αφορά τις προμήθειες και τα έξοδα.

Μέλη της VEH είναι δυνατόν να καταστούν τα φυσικά και νομικά πρόσωπα καθώς και οι εταιρείες που διαπραγματεύονται κινητές αξίες στην Ολλανδία.

Πολλά μέλη της VEH συμμετέχουν επίσης και στην NBV καθώς και στη VDB.

(8) Η Vereniging van Wisselmakelaars (στο εξής VWM), η οποία συστάθηκε με την αρχική μορφή της το 1949 και με έδρα το Άμστερνταμ, αποσκοπεί στην προώθηση των συμφερόντων της νομισματικής και της συναλλαγματικής αγοράς, με την ευρύτερη έννοια του όρου.

Μέλη της VWM είναι δυνατόν να καταστούν τα φυσικά και νομικά πρόσωπα που ενεργούν ως χρηματιστές στις εθνικές ή/και διεθνείς νομισματικές ή/και συναλλαγματικές αγορές.

Ωστόσο, η συμμετοχή στη VWM είναι ασυμβίβαστη με τη συμμετοχή στη NBV και στη VDB, οπότε, κατά συνέπεια, μέλη της VWM γίνονται πράκτορες συναλλάγματος οι οποίοι δεν συμμετέχουν στη NBV και στη VDB με την ιδιότητά τους της γενικής τράπεζας ή της τράπεζας που προβαίνει σε πράξεις σε συνάλλαγμα.

(9) Μεταξύ των VWN και VDB (και NBV) υπάρχει σχετικά στενός δεσμός. Σύμφωνα με το καταστατικό της πρώτης, η διεύθυνσή της δεν μπορεί να υποβάλει προτάσεις τροποποίησης του καταστατικού ή/και των κανονισμών πάρα μόνο μετά από συμφωνία με τη VDB, η οποία εκπροσωπεί και την NBV.

Επιπλέον, η VDB εκφέρει γνώμη για την προσχώρηση νέων μελών στη VWM, έχοντας προς τούτο δικαίωμα αρνησικυρίας.

Β. Η θέση των εμπλεκομένων πιστωτικών ιδρυμάτων του χρηματοοικονομικού τομέα στην Ολλανδία

(10) Το μερίδιο των διαφόρων πιστωτικών ιδρυμάτων επί του συνόλου των καταθέσεων που πραγματοποιήθηκαν σε όλα τα ολλανδικά πιστωτικά ιδρύματα κατά την περίοδο 1982-1987 μπορεί να εκτιμηθεί ως εξής:

	(επί %)
— γενικές τράπεζες	50-55
— συνεταιριστικές τράπεζες (Rabobank)	25-30
— τράπεζες καταθέσεων (εκτός των ταχυδρομικών ταμιευτηρίων)	± 10
— ταχυδρομικά ταμιευτήρια	10-15
— λοιπά ιδρύματα	0-1

(11) Το μερίδιο των πιστωτικών αυτών ιδρυμάτων επί του συνόλου των στοιχείων ενεργητικού όλων των ολλανδικών πιστωτικών ιδρυμάτων κατά την ίδια περιόδο μπορεί να εκτιμηθεί ως εξής:

	(επί %)
— γενικές τράπεζες	60-65
— συνεταιριστικές τράπεζες (Rabobank)	20-25
— τράπεζες καταθέσεων (εκτός των ταχυδρομικών ταμιευτηρίων)	± 5
— ταχυδρομικά ταμιευτήρια	5-10
— λοιπά ιδρύματα	0-5

Γ. Διαδικασία και αντικείμενο της παρούσας απόφασης

(12) Μετά την κοινοποίηση, το 1985 και 1986, διαφόρων διατάξεων από την NBV, η Επιτροπή απηύθηνε, στις 5 Φεβρουαρίου 1987, στις αναφερόμενες στο μέρος Α ενώσεις επιχειρήσεων, ανακοίνωση αιτιάσεων που αφορούσαν το μεγαλύτερο μέρος των διατάξεων που είχαν κοινοποιηθεί.

Οι διατάξεις που αποτελούσαν το αντικείμενο της ανακοίνωσης αιτιάσεων, και για τις οποίες ακολουθεί λεπτομερέστερη περιγραφή στο μέρος Δ, αφορούν τις προμήθειες, τις ισοτιμίες, τα περιθώρια, τις τοκοφόρες ημερομηνίες, τον καταλογισμό ορισμένων εξόδων, συγκεκριμένες διαδικασίες αναζήτησης πελατών και ορισμένους αποκλειστικούς διακανονισμούς.

Ορισμένες από τις διατάξεις αυτές αφορούν τις σχέσεις μεταξύ των πιστωτικών ιδρυμάτων, άλλες τις σχέσεις μεταξύ των εν λόγω ιδρυμάτων και των πελατών τους (ιδιωτών ή/και επαγγελματιών, πλην των πιστωτικών ιδρυμάτων, στο εξής αναφερόμενων με την ονομασία «πελάτες»), ενώ ορισμένες άλλες διατάξεις αφορούν και τις δύο μορφές σχέσεων.

(13) Μετά την ανακοίνωση αιτιάσεων, τις συζητήσεις με τις υπηρεσίες της Επιτροπής και την ακρόαση, τα ενδιαφερόμενα μέρη κατάργησαν ή τροποποίησαν μεγάλο αριθμό των επίμαχων διατάξεων.

(14) Με την παρούσα απόφαση, η Επιτροπή παρέχει εξαίρεση για δύο από τις τροποποιηθείσες διατάξεις, καθώς και αρνητική πιστοποίηση για διάφορες άλλες τροποποιηθείσες διατάξεις και για σειρά διατάξεων που παρέμειναν αμετάβλητες δεδομένου ότι η Επιτροπή, με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία, δεν έκρινε αναγκαία την τροποποίησή τους.

(15) Συγκεκριμένα, η απόφαση δεν αφορά:

— τους γενικούς όρους τραπεζικών εργασιών που συνιστά η NBV στα μέλη της,

— ορισμένες συμφωνίες για τα επιτόκια,

— ορισμένες συμφωνίες που αφορούν τη συνεργασία μεταξύ πιστωτικών ιδρυμάτων σχετικά με τις ηλεκτρονικές συναλλαγές και τις τραπεζικές κάρτες,

— τις διατάξεις που θεσπίζει το γραφείο καταχώρησης πιστωτικών πράξεων (Stichting Bureau Kredietregistratie) σχετικά με τη συμμετοχή των εταιρειών στο σύστημα καταχωρήσεων του γραφείου αυτού·

Η Επιτροπή επιφυλάσσεται να λάβει θέση ως προς τις διατάξεις αυτές.

Δ. Οι διατάξεις

(16) Όσον αφορά τις λοιπές διατάξεις, πρέπει να γίνεται διάκριση μεταξύ εκείνων που καταργήθηκαν πλήρως από τα ενδιαφερόμενα μέρη και των διατάξεων που παραμένουν σε ισχύ είτε με τη μορφή που κοινοποιήθηκε είτε με προσαρμοσμένη μορφή.

1. *Οι καταργηθείσες διατάξεις*

(17) Οι διατάξεις που καταργήθηκαν απαριθμούνται συνοπτικά κατωτέρω. Λεπτομερέστερη περιγραφή αυτών επισυνάπτεται στο παράρτημα.

(18) Οι διατάξεις που καταργήθηκαν αφορούν κατ' αρχάς τους περισσότερους από τους κανονισμούς που κοινοποίησε η NBV.

Οι κανονισμοί αυτοί, που αριθμούνται από I έως XIV, περιέχουν τους κατ' ελάχιστον όρους (κυρίως τις κατώτατες προμήθειες) που όφειλαν να τηρούν τα πιστωτικά ιδρύματα τα οποία συμμετέχουν ή είναι μέλη των NBV, VDB, SBC και VBOL, ανάλογα με τη φύση των υπηρεσιών στις οποίες αναφέρονταν οι κανονισμοί.

Οι παρακάτω κανονισμοί καταργήθηκαν εν όλω ή εν μέρει:

— κανονισμός I, άρθρα 1 έως 14, σχετικά με τον καταλογισμό των εξόδων και τη στρογγυλοποίηση των ποσών που αφορούν τις προμήθειες και τα έξοδα,

— κανονισμός II, σχετικά με τις κατώτατες προμήθειες για σειρά υπηρεσιών που παρέχονται στα πλαίσια των πληρωμών,

— κανονισμός III, σχετικά με τις κατώτατες προμήθειες για ορισμένες πληρωμές στο εσωτερικό της χώρας,

— κανονισμός IV, σχετικά με τις κατώτατες προμήθειες για τις ευρωεπιταγές και άλλες εγγυημένες επιταγές,

— κανονισμός V, σχετικά με τις κατώτατες προμήθειες για συναλλαγές που αφορούν ξένα τραπεζογραμμάτια και ταξιδιωτικές επιταγές,

— κανονισμός VI, σχετικά με τις κατώτατες προμήθειες για πληρωμές στο εξωτερικό,

— κανονισμός VII, σχετικά με τις κατώτατες προμήθειες για υπηρεσίες που αφορούν ενέγγυες πιστώσεις,

— κανονισμός VIII, σχετικά με τις κατώτατες προμήθειες για υπηρεσίες που αφορούν συναλλαγματικές και γραμμάτια,

— κανονισμός IX, σχετικά με τις κατώτατες προμήθειες για την παροχή διαφόρων ειδών εγγυήσεων,

— κανονισμός X, σχετικά με τις κατώτατες προμήθειες για τις υπηρεσίες που αφορούν την είσπραξη,

— κανονισμός XI, σχετικά με τις κατώτατες προμήθειες για διάφορες υπηρεσίες, ιδίως όσον αφορά χρηματιστηριακούς τίτλους,

— κανονισμός XII, σχετικά με τις εφαρμοζόμενες τοκοφόρες ημερομηνίες απολογισμού,

— κανονισμός XIII, κανονισμός για τις συναλλαγές με ξένα τραπεζογραμμάτια και κανονισμός για τις συναλλαγές σε συνάλλαγμα, που προβλέπουν ελάχιστες τιμές και περιθώρια για την αγορά και πώληση ξένων τραπεζογραμματίων και για άλλες συναλλαγές σε συνάλλαγμα, καθώς και κανονισμός αναφερόμενος στην επιτροπή τιμών ξένων τραπεζογραμματίων (Noteringscommissie Vreemd Bankpapier), ο οποίος προβλέπει διαβουλεύσεις για τον καθορισμό των τιμών αγοράς και πώλησης των ξένων τραπεζογραμματίων,

— κανονισμός XIV, σχετικά με τις κατώτατες προμήθειες για τα δάνεια έναντι γραμματίων.

(19) Μια ακόμη συμφωνία, σε συνδυασμό με τον κανονισμό XI, μεταξύ των NBV, VDB και VEH σχετικά με τις ελάχιστες προμήθειες για διάφορες υπηρεσίες όσον αφορά τις κινητές αξίες καταργήθηκε. Τις εν λόγω υπηρεσίες παρείχαν μέλη των NBV, VBO και VEH προς ξένα πιστωτικά ιδρύματα.

(20) Πέραν της κατάργησης της συμφωνίας αυτής και των εν λόγω κανονισμών, τα εμπλεκόμενα μέρη έπαψαν να εφαρμόζουν και τις ακόλουθες διατάξεις:

— κανονισμός την VWM σχετικά με τις κατώτατες προμήθειες που όφειλαν να καταλογίζουν τα μέλη της VWM, ως μεσάζοντες σε ορισμένες χρηματοπιστωτικές συναλλαγές,

— συμφωνία μεταξύ VDB και VWM, που παρείχε στα μέλη της VWM το αποκλειστικό δικαίωμα να ενεργούν ως μεσάζοντες των μελών της VDB στις πράξεις σε συνάλλαγμα,

— εγκύκλιος της VDB σχετικά με την κατάργηση των εξόδων τέλεξ και ταχυδρομείου μεταξύ τραπεζών, η οποία προβλέπει τη χρέωση των εν λόγω εξόδων στους πελάτες,

— εγκύκλιος της NBV που επέβαλλε αυστηρούς περιορισμούς στα δώρα και στα πριμ για τραπεζικές υπηρεσίες.

(21) Στην ανακοίνωση αιτιάσεων, η Επιτροπή πληροφόρησε τα ενδιαφερόμενα μέρη ότι οι προαναφερθείσες

διατάξεις περιόριζαν τον ανταγωνισμό και δεν πληρούσαν τις προϋποθέσεις για εξαίρεση βάσει του άρθρου 85 παράγραφος 3.

Οι διατάξεις αυτές περιόριζαν τις δυνατότητες των ενδιαφερομένων επειχειρήσεων να ορίζουν ανεξάρτητα και ατομικά — με βάση την ιδιαίτερη κατάστασή τους σε σχέση με το κόστος και την αποδοτικότητα και επιδιώκοντας τους καλύτερους δυνατούς όρους της αγοράς — τις τιμές και τους άλλους όρους για τις παρεχόμενες υπηρεσίες στις άλλες τράπεζες και στους πελάτες.

(22) Η Επτιροπή, με βάση τις πληροφορίες που είχε στη διάθεσή της, γνωστοποίησε στα ενδιαφερόμενα μέρη, στην ανακοίνωση των αιτιάσεων, ότι η εφαρμογή των κατώτατων προμηθειών, όπως περιγράφονται στους κανονισμούς I έως XIV που προαναφέρονται στο σημείο 18, συνεπάγονται διακρίσεις. Συγκεκριμένα, προβλέπονται διαφορετικές επιβαρύνεις για συγκρίσιμες τραπεζικές υπηρεσίες, ιδίως στις ακόλουθες περιπτώσεις:

— για διάφορες τραπεζικές υπηρεσίες προβλέπονται διαφορετικές προμήθειες, ανάλογα με το αν οι εν λόγω υπηρεσίες παρέχονται με εντολή τραπεζών που είναι μέλη της εκάστοτε ένωσης τραπεζών με έδρα στην αλλοδαπή ή άλλων φορέων που δεν συμμετέχουν στην ένωση αυτή.

Επιπλέον, οι προμήθειες προς χρέωση σε τράπεζες με έδρα στην αλλοδαπή και σε άλλους φορείς που δεν συμμετέχουν στην ένωση (συμπεριλαμβανομένων και των ολλανδικών τραπεζών μη μελών) είναι υψηλότερες από εκείνες για τα μέλη της ένωσης, οι δε προμήθειες για τους άλλους φορείς μη μέλη είναι, σε ορισμένες περιπτώσεις, υψηλότερες και από αυτές για τις τράπεζες με έδρα στην αλλοδαπή,

— για τις μεταφορές ποσών μεταξύ μονίμων και μη κατοίκων προβλέπονταν προμήθειες οι οποίες, στις περισσότερες περιπτώσεις, είναι υψηλότερες από αυτές που εφαρμόζονται για τις μεταφορές ποσών από ένα λογαριασμό που κατείχε μόνιμος κάτοικος της Ολλανδίας σε άλλο λογαριασμό του στην αλλοδαπή, παρά το γεγονός ότι πρόκειται για συγκρίσιμες τραπεζικές υπηρεσίες,

— για τις προμήθειες που αφορούν τις μεταφορές ποσών μεταξύ μονίμων και μη κατοίκων προβλέπεται εξαίρεση, έτσι ώστε η προμήθεια δεν υπολογίζεται εάν η μεταφορά αφορούσε συναλλαγές με κινητές αξίες με τη μεσολάβηση μέλους της VDB. Συνεπεία αυτού, ένα μέλος της VDB δεν υπολογίζει τις προμήθειες όταν οι συναλλαγές πραγματοποιούνται με τη μεσολάβηση άλλου μέλους της VDB, τις υπολογίζει όμως εφόσον οι συναλλαγές γίνονται με τη μεσολάβηση μη μέλους, παρά το γεγονός ότι αντικειμενικά δεν υπάρχει διαφορά μεταξύ των δύο περιπτώσεων.

(23) Επιπλέον, η Επιτροπή στην ανακοίνωση αιτιάσεων επέστησε την προσοχή των ενδιαφερομένων μερών στο γεγονός ότι η διαφορά μεταξύ προμήθειας για τη μεταφορά ποσών μεταξύ λογαριασμών μονίμων και μη κατοίκων τηρουμένων σε ολλανδικές τράπεζες και της ανυπαρξίας επιβάρυνσης για τις μεταφορές ποσών μεταξύ λογαριασμών μονίμων κατοίκων δεν μπορεί να εξηγηθεί από τη διαφορά ανάμεσα στις αναγκαίες ενέργειες για τα δύο είδη μεταφοράς και, κατά συνέπεια, από τη διαφορά κόστους.

Η μόνη πρόσθετη ενέργεια κατά τη μεταφορά ποσών μεταξύ λογαριασμών μονίμων και μη κατοίκων σε σχέση με τις ενέργειες κατά τη μεταφορά ποσών μεταξύ μονίμων κατοίκων ήταν, σύμφωνα με την ανακοίνωση της NBV, η υποχρέωση ενημέρωσης της κεντρικής τράπεζας. Ωστόσο, δεδομένου ότι, σύμφωνα με την ανακοίνωση της NBV η υποχρέωση ενημέρωσης της κεντρικής τράπεζας δεν δικαιολογούσε παρά ένα μόνο, μεταξύ πολλών, κονδύλιο των εξόδων για τα οποία προβλεπόταν η προμήθεια, η διαφορά των ενεργειών δεν ήταν δυνατόν να εξηγήσει το ύψος της προμήθειας για τη μεταφορά ποσών μεταξύ μονίμων και μη κατοίκων.

(24) Στην ανακοίνωση αιτιάσεων, η Επιτροπή διατύπωνε την άποψη ότι η πρόβλεψη των προμηθειών που αναφέρονται στα σημεία 22 και 23 είχε σαν συνέπεια να εξασθενίσει, άμεσα ή έμμεσα, την ανταγωνιστική θέση των τραπεζών που δεν συμμετείχαν στις εμπλεκόμενες ενώσεις, καθώς και των πελατών και των προμηθευτών τους προς όφελος των οποίων είχε πραγματοποιηθεί η μεταφορά ποσών, στην αγορά των υπηρεσίων προς παροχή ή των προϊόντων προς παράδοση, και τούτο επειδή όφειλαν να καλύψουν υψηλότερο κόστος λόγω των υψηλότερων προμηθειών.

(25) Δεδομένου ότι τα ενδιαφερόμενα μέρη κατάργησαν όλες τις διατάξεις σχετικά με τις προαναφερθείσες διαφορετικές προμήθειες, δεν υπήρχε λόγος να εξετάσει η Επιτροπή εάν οι εν λόγω προμήθειες ήταν δυνατόν να θεωρηθούν από άλλες απόψεις ότι δημιουργούνται διακρίσεις ή ανισότητες.

(26) Τα ενδιαφερόμενα μέρη, απαντώντας γραπτώς στην ανακοίνωση αιτιάσεων καθώς και κατά τη διάρκεια των συζητήσεων με την Επιτροπή, πρότειναν, όσον αφορά ορισμένες ελάχιστες προμήθειες που χρέωναν στους πελάτες σύμφωνα με τους κανονισμούς, να τις αντικαταστήσουν με κατ' ελάχιστον προμήθειες που θα χρέωναν οι τράπεζες μεταξύ τους, ενώ κάθε τράπεζα ήταν δυνατόν να χρεώνει, με δική της πρωτοβουλία, ενδεχομένως άλλες προμήθειες στους πελάτες.

Τα μέρη, ωστόσο, δεν έπεισαν την Επιτροπή ότι οι εν λόγω τροποποιήσεις πληρούν τις προϋποθέσεις για να τύχουν της εξαίρεσης του άρθρου 85 παράγραφος 3. Πράγματι, δεν απέδειξαν ότι οι εν λόγω συμφωνίες για τις προμήθειες μεταξύ τραπεζών ήταν όντως αναγκαίες για τη διασφάλιση της επιτυχίας ορισμένων μορφών

συνεργασίας, που καθαυτές είναι θετικές, μεταξύ διαφόρων τραπεζών. Η θέση της Επιτροπής είναι ότι μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις, όταν καταδεικνύεται η αναγκαιότητα αυτή, οι συμφωνίες για τις προμήθειες μεταξύ τραπεζών είναι δυνατόν να τύχουν εξαίρεσης βάσει του άρθρου 85 παράγραφος 3.

(27) Τα ενδιαφερόμενα μέρη κατάργησαν, εν όλω ή εν μέρει, τις περισσότερες από τις προαναφερθείσες διατάξεις από 1ης Ιανουαρίου 1988 και τις υπόλοιπες από 1ης Οκτωβρίου 1988, εκτός από τον κανονισμό XI (άρθρα 5, 6 και 7), και τον κανονισμό XII περί καθορισμού των τοκοφόρων ημερομηνιών, οι οποίοι καταργήθηκαν από 1ης Δεκεμβρίου 1988, καθώς και τον κανονισμό για τις πράξεις σε συνάλλαγμα, που περιλαμβάνεται στον κανονισμό XIII, ο οποίος καταργήθηκε με εγκύκλιο της VDB στις 16 Ιανουαρίου 1989.

2. *Οι μη καταργηθείσες διατάξεις*

(28) Τα μέρη διατηρούν σε ισχύ τις ακόλουθες διατάξεις που έχουν υποστεί ή όχι τροποποιήσεις. Αναφέρονται, για κάθε περίπτωση, οι κυριότερες από τις τροποποιήσεις.

Κανονισμός I (Εισαγωγή), άρθρα 15 έως 19

(29) Οι διατάξεις αυτές προβλέπουν ότι η ενέγγυος πίστωση πρέπει να παρέχεται σύμφωνα με τους ενιαίους κανόνες και πρακτικές για την ενέγγυο πίστωση του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου, του οποίου οι ενιαίοι κανόνες και πρακτικές για τις εισπράξεις έχουν κηρυχθεί επίσης, με τις εν λόγω διατάξεις, εφαρμοστέες στις περιπτώσεις διεκπεραίωσης των εντολών αποδοχής και είσπραξης. Ενώ ένα μέλος είναι υποχρεωμένο να δεχθεί για άλλο μέλος τη διεκπεραίωση εντολών αποδοχής ή/και είσπραξης για τους πελάτες στην Ολλανδία, η υποχρέωση αυτή δεν ισχύει για τις εντολές που μπορούν να διεκπεραιωθούν μέσω των ταχυδρομείων (Staatsbedrijf der Posterijen, Telegrafie en Telefonie — PTT). Τέλος, οι κανονισμοί πρέπει να εφαρμόζονται αποκλειστικά από τα καταστήματα των μελών στην Ολλανδία.

(30) Μετά την ανακοίνωση αιτιάσεων, τα ενδιαφερόμενα μέρη κατάργησαν τις διατάξεις που αφορούσαν τη χρέωση των εξόδων στους πελάτες και τη στρογγυλοποίηση των ποσών των προμηθειών.

Κανονισμός XIII (πράξεις σε συνάλλαγμα), κανονισμός σχετικά με την επιτροπή για τον καθορισμό των τιμών συναλλάγματος (Valutanoteringscommissie)

(31) Σύμφωνα με τον κανονισμό αυτό — όπως τροποποιήθηκε μετά από σχετικό αίτημα της Επιτροπής και κοινοποιήθηκε στα μέλη της VDB με εγκύκλιο της 12ης Απριλίου 1989 — η Valutanoteringscommissie (επιτροπή για τον καθορισμό των τιμών συναλλάγματος), τα μέλη της οποίας διορίζονται από τη διεύθυνση της VDB, είναι επιφορτισμένη με τον καθορισμό της μέσης ημερήσιας τιμής αναφοράς («fixing») των συνήθως διαπραγματεύσιμων ξένων νομισμάτων. Οι τιμές αυτές χρησιμεύουν ως σημείο αναφοράς για τις μεταφορές ποσών σε συνάλλαγμα και καθορίζονται για πράξεις τοις μετρητοίς καθώς και για προθεσμιακές πράξεις (διαφόρων προθεσμιών).

Οι τιμές αναφοράς καθορίζονται σύμφωνα με τις οδηγίες και τη διαδικασία που ορίζονται από τον κανονισμό και προβλέπουν, μεταξύ άλλων, ότι η εν λόγω επιτροπή προτείνει καθημερινά ημερήσια τιμή αναφοράς με βάση τις πρόσφατες εξελίξεις της αγοράς. Οι τράπεζες που προβαίνουν σε πράξεις συναλλάγματος καθώς και οι μεσίτες συναλλάγματος μπορούν να αμφισβητήσουν τις προτεινόμενες κατ' αυτόν τον τρόπο τιμές, η αμφισβήτηση όμως μπορεί να οδηγήσει σε αναπροσαρμογή των τιμών αναφοράς μόνον εφόσον στηρίζεται σε προσφορές ή ρευστοποιήσεις ποσών τουλάχιστον ίσων με εκείνα που αναφέρονται στον κανονισμό. Οι πράξεις αυτές πρέπει να πραγματοποιηθούν εάν εκδηλωθεί αντίστοιχο ενδιαφέρον.

(32) Ο κανονισμός αυτός, όπως αρχικά κοινοποιήθηκε στην Επιτροπή, προβλέπει ότι η διεύθυνση της VDB καθορίζει τα ελάχιστα περιθώρια με βάση τα οποία τα μέλη της τελευταίας οφείλουν να προσαυξάνουν ή να μειώνουν τις μέσες τιμές. Τα περιθώρια αυτά ενσωματώνονται στη συνέχεια στον κανονισμό της VDB για τις πράξεις σε συνάλλαγμα που αναφέρονται στο σημείο 18, με το οποίο επιβάλλεται στα μέλη υποχρέωση να εφαρμόζουν αυτά, καθώς και τις μέσες τιμές που καθορίζονται με το ημερήσιο «fixing», στις τιμές συναλλάγματος. Ο τελευταίος αυτός κανονισμός καθώς και οι διατάξεις που αφορούν τα περιθώρια στον πρώτο κανονισμό καταργήθηκαν μετά από αίτημα της Επιτροπής.

Απόφαση σχετικά με τους ενιαίους όρους μίσθωσης θυρίδων

(33) Σύμφωνα με την εν λόγω απόφαση της CVO, οι τράπεζες που αντιπροσωπεύονται σ'αυτή οφείλουν να εφαρμόζουν ενιαίους όρους μίσθωσης θυρίδων. Ορίζουν, μεταξύ άλλων, ενιαίο μέγιστο όριο για την αποζημίωση που οφείλει η τράπεζα σε περίπτωση καταστροφής ή κλοπής.

Απόφαση σχετικά με τις επιβαρύνσεις της χρήσης φακέλων με ταχυδρομική ατέλεια

(34) Σύμφωνα με την εν λόγω απόφαση της CVO, οι τράπεζες που αντιπροσωπεύονται σ'αυτήν έχουν αποφασίσει να διαπραγματεύονται με τα ταχυδρομεία τις επιβαρύνσεις της χρήσης φακέλων με ταχυδρομική ατέλεια που οι τράπεζες θέτουν στη διάθεση των πελατών τους για την αλληλογραφία με αυτές, πράγμα που οδηγεί σε καθορισμό ενιαίου τιμολογίου από τα ταχυδρομεία.

Απόφαση σχετικά με την πώληση κουπονιών δώρου

(35) Σύμφωνα με την εν λόγω απόφαση της CVO, οι τράπεζες που εκπροσωπούνται σ' αυτήν δεν είναι

δυνατόν να πωλούν κουπόνια δώρου για λογαριασμό των τοπικών οργανισμών τουρισμού. Αυτά τα κουπόνια μπορούν να χρησιμοποιούνται σε ποικίλα τοπικά καταστήματα, κατά την επιλογή του αποδέκτη τους. Η CVO θεωρεί την πώληση τέτοιων κουπονιών ως δευτερεύουσα δραστηριότητα με αμελητέα σημασία σε σύγκριση με τις άλλες τραπεζικές υπηρεσίες, συγχρόνως όμως δυσανάλογα δαπανηρή.

Εγκύκλιοι σχετικά με διαδικασίες απλουστευμένου συμψηφισμού για τις επιταγές που εκδίδονται σε φιορίνια ή σε ξένα νομίσματα

(36) Ο εν λόγω εγκύκλιοι της VDB προβλέπουν τις διαδικασίες και τον τρόπο απλουστευμένου και ταχέως συμψηφισμού των επιταγών σε φιορίνια ή σε ξένα νομίσματα, στις περιπτώσεις που ένας τουλάχιστον από τους συναλλασσομένους δεν είναι μόνιμος κάτοικος. Οι διαδικασίες αυτές επιδιώκουν να αντικατασταθεί, για τα ξένα νομίσματα που χρησιμοποιούνται περισσότερο, η τακτική διαδικασία αποστολής των επιταγών προς είσπραξη, η οποία απαιτεί πρόσθετη εργασία. Οι εγκύκλιοι προβλέπουν ενιαίες τοκοφόρες ημερομηνίες για τις συναλλαγές μεταξύ τραπεζών και ορίζουν ότι, σε περίπτωση υπέρβασης των εν λόγω ημερομηνιών, η τράπεζα-αποδέκτης της πληρωμής μπορεί να απαιτήσει τόκους από την άλλη τράπεζα.

(37) Στην κοινοποιηθείσα διατύπωσή της, η εγκύκλιος σχετικά με τις επιταγές σε φιορίνια προβλέπει ενιαίες τοκοφόρες ημερομηνίες που πρέπει να εφαρμόζονται στις διατραπεζικές σχέσεις καθώς και ενιαίες τοκοφόρες ημερομηνίες για τις σχέσεις μεταξύ των τραπεζών και των πελατών τους.

Στην κοινοποιηθείσα διατύπωσή της, η εγκύκλιος σχετικά με τις επιταγές σε ξένο νόμισμα προβλέπει, εκτός από τις ενιαίες τοκοφόρες ημερομηνίες για τις διατραπεζικές σχέσεις, ενιαίες τοκοφόρες ημερομηνίες που οφείλουν να εφαρμόζουν οι τράπεζες έναντι των ενδιαφερομένων ξένων τραπεζών.

Η Επιτροπή, ωστόσο, κρίνει ότι οι ενιαίες τοκοφόρες ημερομηνίες για τους πελάτες και τις ξένες τράπεζες δεν είναι απαραίτητες προκειμένου να εξασφαλισθεί η επιτυχία της διατραπεζικής συνεργασίας στον τομέα του συμψηφισμού των επιταγών, η οποία αποτελεί το αντικείμενο των εγκυκλίων και, ως εκ τούτου, η VDB κατάργησε τις εν λόγω ενιαίες τοκοφόρες ημερομηνίες μετά από σχετικό αίτημα της Επιτροπής.

Εγκύκλιος σχετικά με προθεσμιακές πράξεις σε συνάλλαγμα

(38) Η εγκύκλιος αυτή της VDB προτείνει στα μέλη της να επιβάλλουν συμπληρωματικούς όρους για τις προθεσμιακές συναλλαγές σε συνάλλαγμα με τους ιδιώτες πελάτες. Οι όροι αυτοί αποσκοπούν στη συμπλήρωση των γενικών όρων των τραπεζών, και σύμφωνα με αυτούς ο πελάτης είναι υποχρεωμένος να παράσχει εγγύηση (πρόσθετη) μόλις το ζητήσει η τράπεζα, ελλείψει της οποίας η τράπεζα μπορεί να προβεί σε πρόωρη πραγματοποίηση της συναλλαγής ή να τη θεωρήσει άκυρη. Οι ζημίες και το κόστος που επιφέρει η ακύρωση επιβαρύνουν τον πελάτη.

Εγκύκλιος σχετικά με τις πράξεις των υπευθύνων συναλλάγματος για λογαριασμό τους

(39) Η εγκύκλιος αυτή της VDB αναφέρεται σε κώδικα συμπεριφοράς για τα μέλη της σχετικά με την οργάνωση των συναλλαγών σε ξένα νομίσματα. Ο εν λόγω κώδικας προβλέπει ότι ένας υπεύθυνος συναλλάγματος δεν μπορεί να συναλλάσσεται σε ξένα νομίσματα για λογαριασμό του στην έδρα ή στα υποκαταστήματα μέλους της VDB, εξαιρουμένων των συναλλαγών που ρητά επιτρέπει ο προϊστάμενος ή η διεύθυνση της εταιρείας του. Οι υπόλοιποι υπάλληλοι των τραπεζών-μελών της VDB οφείλουν, εάν επιθυμούν να πραγματοποιήσουν πράξεις σε συνάλλαγμα, να μην προσφεύγουν στο αρμόδιο τμήμα μετατροπών του καταστήματος όπου εργάζονται αλλά στο κατάστημα όπου έχουν το λογαριασμό τους. Εάν το μέλος της VDB έχει ένα μόνο κατάστημα, οι άλλοι υπάλληλοι οφείλουν να πραγματοποιούν τις συναλλαγές τους σε ξένα νομίσματα μέσω λογαριασμού που έχουν ανοίξει σε άλλη τράπεζα, νομικά αυτόνομη από εκείνη στην οποία απασχολούνται.

Εγκύκλιος που περιέχει οδηγίες για τους διακανονισμούς Swift και τους λοιπούς διακανονισμούς συναλλάγματος μεταξύ τραπεζών που πραγματοποιούν πράξεις σε συνάλλαγμα

(40) Η εγκύκλιος αυτή της VDB περιλαμβάνει κυρίως τους κανόνες που πρέπει να τηρούνται ώστε μια μεταφορά να θεωρείται ότι έχει πραγματοποιηθεί σε συγκεκριμένη τοκοφόρο ημερομηνία, καθώς και κατάλογο ξένων μονίμων ανταποκριτών.

Συμφωνία σχετικά με τις τηλεφωνικές γραμμές Open-Open

(41) Η συμφωνία αυτή μεταξύ VDB και VWM (καθώς και εγκύκλιος που εκδόθηκε από την πρώτη προς εκτέλεση της εν λόγω συμφωνίας) απαγορεύει στα μέλη της τη χρήση τέτοιων γραμμών. Πρόκειται για τηλεφωνική συνδιάλεξη μεταξύ τράπεζας και μεσίτη συναλλάγματος την οποία μπορούν να ακούουν και οι υπεύθυνοι συναλλάγματος άλλων τραπεζών. Με το εν λόγω σύστημα, θίγεται τόσο η ανωνυμία των μερών όσο και ο εμπιστευτικός χαρακτήρας των συμφωνιών τους, στοιχεία που τα μέρη θεωρούν ότι αποτελούν θεμελιώδεις αρχές του επαγγέλματος του μεσίτη συναλλάγματος.

Συμφωνία σχετικά με τις πριμοδοτήσεις των υπηρεσιών αποταμίευσης

(42) Η συμφωνία αυτή, που έχει συναφθεί μεταξύ CVO και των επαγγελματικών ενώσεων του λιανικού εμπορίου, θεσπίζει κώδικα συμπεριφοράς που αφορά τις πριμοδοτήσεις των υπηρεσιών αποταμίευσης. Ο εν λόγω κώδικας έχει σκοπό να αποτρέπει τις τράπεζες να

προβαίνουν, έναντι του λιανικού εμπορίου, σε ανταγωνισμό που θεωρείται αθέμιτος, και προβλέπει ότι προσφέρονται κατ αρχήν μόνον αγαθά και υπηρεσίες που θα έχουν σχέση με τον κλάδο προκειμένου να προσελκύσουν τα προς αποταμίευση κεφάλαια. Οι τράπεζες μπορούν, πάντως, να προτείνουν επίσης στους πελάτες τους ψυχαγωγικές δραστηριότητες (είτε συνδρομές είτε μειωμένες τιμές για συμμετοχή σε τέτοιες δραστηριότητες).

Συμφωνία σχετικά με τα εμβάσματα που γίνονται με τη χρήση εντύπων ονομαζομένων «Actie-Accepten»

(43) Η συμφωνία αυτή, που έχει συναφθεί μεταξύ NBV, Nederlandse Spaarbankbond και Postabank, καθιερώνει ενιαία προμήθεια πληρωτέα από την τράπεζα είσπραξης στην τράπεζα χρέωσης για ορισμένα είδη εμβασμάτων, και συγκεκριμένα αυτών που γίνονται με τη χρήση εντύπων ονομαζομένων «Actie-Accepten». Πρόκειται για κατ' εξοχή εθελοντικά εμβάσματα υπέρ φιλανθρωπικών κυρίως σκοπών.

Ε. **Παρατηρήσεις τρίτων**

(44) Μετά τη δημοσίευση, σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 3 του κανονισμού αριθ. 17, μιας σύνοψης των διατάξεων που παραμένουν σε ισχύ, η Επιτροπή έλαβε τις παρατηρήσεις ορισμένων τρίτων. Λόγω των παρατηρήσεων αυτών, η Επιτροπή επιφυλάχθηκε να λάβει θέση σχετικά με τις διατάξεις που έχει θεσπίσει το γραφείο Stichting Bureau Kredietregistratie ως προς τη συμμετοχή των εταιρειών που δεν είναι εγκατεστημένες στην Ολλανδία στο σύστημα καταχώρησης πιστώσεων του Stichting. Κατά τα άλλα, οι παρατηρήσεις δεν ήσαν τέτοιες ώστε να οδηγηθεί η Επιτροπή σε επανεξέταση της θέσης της.

ΙΙ. ΝΟΜΙΚΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗ

Α. **Άρθρο 85 παράγραφος 1**

1. *Επιχειρήσεις και ενώσεις επιχειρήσεων*

(45) Οι τράπεζες, τα άλλα πιστωτικά ιδρύματα και οι μεσίτες συναλλάγματος είναι επιχειρήσεις κατά την έννοια του άρθρου 85 παράγραφος 1. Η NBV, η VDB, η SBC, η VBOL, η VEH και η VWM καθώς και η CVO, η οποία ανέλαβε την οργάνωση των εν λόγω επιχειρήσεων, αποτελούν ενώσεις επιχειρήσεων κατά την έννοια της ίδιας διάταξης.

2. *Συμφωνίες μεταξύ επιχειρήσεων και αποφάσεις ενώσεων επιχειρήσεων*

(46) Οι συμφωνίες που διατηρούνται σε ισχύ αποτελούν συμφωνίες μεταξύ επιχειρήσεων κατά την έννοια του άρθρου 85 παράγραφος 1. Οι κανονισμοί και οι αποφάσεις που διατηρούνται σε ισχύ αποτελούν αποφάσεις ενώσεων επιχειρήσεων κατά την έννοια της αυτής διατάξεως. Το ίδιο συμβαίνει επίσης στην περίπτωση των εγκυκλίων που διατηρούνται σε ισχύ και που εκδόθηκαν από τις εν λόγω ενώσεις κατ' εφαρμογή των εξουσιών που ανατίθενται σε αυτές και έχουν ως αντικείμενο να επηρεάσουν τη συμπεριφορά των μελών τους.

3. *Περιορισμός που ανταγωνισμού*

3.1. **Οι διατάξεις που δεν περιορίζουν τον ανταγωνισμό**

(47) Η Επιτροπή θεωρεί ότι οι ακόλουθες διατάξεις δεν περιορίζουν ή, εν πάση περιπτώσει, δεν περιορίζουν αισθητά τον ανταγωνισμό και, ως εκ τούτου, δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της απαγόρευσης του άρθρου 85 παράγραφος 1.

(48) Κανονισμός Ι (Εισαγωγή), άρθρα 15 έως 19

Τα άρθρα αυτά περιέχουν διατάξεις σχετικά με το χειρισμό των ενέγγυων πιστώσεων και των εντολών αποδοχής και είσπραξης (βλέπε σημείο 29).

Εγκύκλιος σχετικά με τις πράξεις των υπευθύνων συναλλάγματος για λογαριασμό τους

Η εγκύκλιος αυτή περιέχει κώδικα συμπεριφοράς σχετικά με την οργάνωση των συναλλαγών σε ξένα νομίσματα από τα μέλη της VDB (βλέπε σημείο 39).

Εγκύκλιος περιέχουσα οδηγίες για τους διακανονισμούς Swift και τους λοιπούς διακανονισμούς συναλλάγματος μεταξύ τραπεζών που πραγματοποιούν πράξεις σε συνάλλαγμα

Η εν λόγω εγκύκλιος περιέχει ορισμένους πρακτικούς κανόνες όσον αφορά ορισμένες μεταφορές (βλέπε σημείο 40).

Συμφωνία σχετικά με τις τηλεφωνικές γραμμές Open-Open

Η εν λόγω συμφωνία ρυθμίζει τα περί συνακρόασης των τρίτων σε τηλεφωνικές συνδιαλέξεις μεταξύ τράπεζας και μεσίτη συναλλάγματος (βλέπε σημείο 41).

Οι εν λόγω τέσσερις διατάξεις δεν έχουν σχέση με επιβαρύνσεις ή άλλους σημαντικούς για τον ανταγωνισμό όρους και δεν εμποδίζουν, με τη σημερινή μορφή τους, τον ανταγωνισμό μεταξύ των ενδιαφερομένων επιχειρήσεων.

(49) Κανονισμός XIII (Πράξεις σε συνάλλαγμα), κανονισμός σχετικά με την επιτροπή καθορισμού των τιμών συναλλάγματος (Valutanoteringscommissie)

Ο κανονισμός αυτός που αφορά τον καθορισμό των τιμών αναφοράς συναλλάγματος (βλέπε σημεία 31 και 32), δεν περιορίζει πλέον, με τη σημερινή του μορφή, αισθητά τον ανταγωνισμό. Ο εν λόγω κανονισμός έχει μόνο ως συνέπεια τον καθορισμό μέσης τιμής που χρησιμεύει ως σημείο αναφοράς, ιδίως στις χρηματοπιστωτικές και εμπορικές συναλλαγές. Η

μέση τιμή καθορίζεται με διαδικασία που λαμβάνει υπόψη την προσφορά και τη ζήτηση και στα πλαίσια της οποίας να μπορεί να διεξαχθεί, και πράγματι να διεξάγεται, εμπόριο στο εκάστοτε ξένο νόμισμα. Σύμφωνα με τις πληροφορίες που έδωσε η VDB στην Επιτροπή, ιδίως όσον αφορά την πραγματική δυνατότητα κερδοσκοπικής αγοραπωλησίας συναλλάγματος που υπάρχει για τους παράγοντες της αγοράς υπό τις συνθήκες αυτές, η Επιτροπή κρίνει ότι μπορεί δικαίως να συμπεράνει ότι οι τιμές καθορίζονται σε συνθήκες ανταγωνισμού, οι δε αποφάσεις των παραγόντων της αγοράς επηρεάζονται επίσης από τις τιμές που καθορίζονται ανεξαρτήτως της διαδικασίας «fixing» για άλλες συναλλαγές μεταξύ διαφόρων μερών, στην Ολλανδία και στο εξωτερικό.

Επιπλέον, οι μέσες τιμές που καθορίζονται στη διάρκεια του «fixing» δεν έχουν υποχρεωτικό χαρακτήρα. Οι τράπεζες, οι μεσίτες συναλλάγματος και οι άλλοι παράγοντες της αγοράς είναι εντελώς ελεύθεροι να συμφωνήσουν, ανάλογα με την κατάσταση της αγοράς και τη φύση των συναλλαγών, τις τιμές αγοράς και πώλησης που επιθυμούν. Έτσι, μπορούν να επιλέξουν μεταξύ διαφόρων δυνατοτήτων, όπως εφαρμογή της μέσης τιμής ή περισσότερο ή λιγότερο ευνοϊκών τιμών αγοράς και πώλησης, με ή χωρίς χρέωση των προμηθειών.

(50) Απόφαση σχετικά με τις επιβαρύνσεις της χρήσης φακέλων με ταχυδρομική ατέλεια

Η απόφαση που αφορά τις επιβαρύνσεις για τη χρήση φακέλων με προκαταβληθέντα τα ταχυδρομικά τέλη (βλέπε σημείο 34) δεν περιορίζει αισθητά τον ανταγωνισμό μεταξύ των εμπλεκομένων τραπεζών. Ο εφοδιασμός των πελατών με τέτοιους φακέλους δεν συνιστά παροχή ανεξάρτητης υπηρεσίας σε χωριστή αγορά ούτε συνδέεται με συγκεκριμένη τραπεζική υπηρεσία. Μπορεί να υποτεθεί ότι το κόστος του εφοδιασμού των πελατών με τέτοιους φακέλους αποτελεί μέρος των γενικών εξόδων των εμπλεκομένων τραπεζών, και μάλιστα σχετικά ασήμαντο. Έτσι, είναι εύλογο ότι η απόφαση παρέχει στις τράπεζες τη δυνατότητα να αποφασίζουν ελεύθερα για το αν θα εφοδιάζουν ή όχι τους πελάτες τους με τέτοιους φακέλους, καθώς και το ότι, στην πράξη, οι τράπεζες κάνουν χρήση της ελευθερίας τους αυτής με διάφορους τρόπους.

Υπό το πρίσμα των προαναφερόμενων, και αν ληφθεί υπόψη η θέση του οργανισμού τηλεπικοινωνιών στην αγορά όσον αφορά τους φακέλους με ταχυδρομική ατέλεια, καθώς και το γεγονός ότι, σύμφωνα με τις πληροφορίες που έχουν παράσχει στην Επιτροπή τα ενδιαφερόμενα μέρη, οι τράπεζες δεν έχουν λάβει παρόμοιες αποφάσεις ούτε έχουν συνάψει παρόμοιες συμφωνίες για άλλα προϊόντα ή υπηρεσίες που τους παρέχονται, η Επιτροπή θεωρεί ότι ευσταθεί το συμπέρασμα ότι η εν λόγω απόφαση δεν περιορίζει αισθητά τον ανταγωνισμό μεταξύ των τραπεζών.

(51) Απόφαση σχετικά με την πώληση κουπονιών δώρου

Η απόφαση σχετικά με την πώληση κουπονιών δώρου (βλέπε σημείο 35) δεν περιορίζει αισθητά τον ανταγωνισμό μεταξύ των εμπλεκομένων τραπεζών, δεδομένου ότι, όπως ήδη παρατήρησαν τα ενδιαφερόμενα μέρη, η πώληση των κουπονιών αυτών πρέπει να θεωρηθεί ως δευτερεύουσα δραστηριότητα χωρίς ιδιαίτερη σπουδαιότητα. Εξάλλου, η απόφαση αυτή δεν περιορίζει αισθητά ούτε τον ανταγωνισμό μεταξύ των εμπόρων που πωλούν τα είδη με τα οποία σχετίζονται τα εν λόγω κουπόνια.

(52) Εγκύκλιος σχετικά με τις προθεσμιακές πράξεις σε συνάλλαγμα

Η εν λόγω εγκύκλιος, που αφορά την παροχή συμπληρωματικής εγγύησης από τον πελάτη για τις προθεσμιακές πράξεις σε συνάλλαγμα (βλέπε σημείο 38), δεν περιορίζει αισθητά τον ανταγωνισμό μεταξύ τραπεζών, δεδομένου ότι οι τελευταίες παραμένουν ελεύθερες να απαιτούν ή όχι τη συμπληρωματική εγγύηση και να συμφωνούν με τον πελάτη προς εξεύρεση της καλύτερης δυνατής λύσης για την περίπτωσή του.

(53) Συμφωνία σχετικά με τις πριμοδοτήσεις των υπηρεσιών αποταμίευσης

Η συμφωνία αυτή (βλέπε σημείο 42) δεν περιορίζει αισθητά τον ανταγωνισμό, δεδομένου ότι οι τράπεζες παραμένουν ελεύθερες να προσφέρουν πριμοδοτήσεις υπό μορφή αγαθών ή υπηρεσιών που έχουν σχέση με τον τομέα των συνήθων δραστηριοτήτων των τραπεζών και ότι, επιπλέον, η συμφωνία δεν προσδιορίζει ποιες δραστηριότητες πρέπει να θεωρούνται ως τέτοιες.

3.2. Οι διατάξεις που περιορίζουν τον ανταγωνισμό

(54) Η Επιτροπή θεωρεί ότι οι ακόλουθες διατάξεις περιορίζουν τον ανταγωνισμό:

Απόφαση σχετικά με τους ενιαίους όρους μίσθωσης θυρίδων

Η απόφαση αυτή (βλέπε σημείο 33) περιορίζει τις δυνατότητες των εμπλεκόμενων επιχειρήσεων να ορίζουν ανεξάρτητα — με βάση την κατάστασή τους όσον αφορά το κόστος και την απόδοση και στα πλαίσια αυτόνομης εμπορικής και χρηματοπιστωτικής πολιτικής — τις τιμές και τους άλλους όρους που επιβάλλουν στους πελάτες τους για τη μίσθωση θυρίδων. Ως εκ τούτου, περιορίζεται ο ανταγωνισμός μεταξύ τραπεζών κατά την παροχή των εν λόγω υπηρεσιών.

(55) Εγκύκλιοι σχετικά με τις διαδικασίες απλουστευμένου συμψηφισμού για τις επιταγές που εκδίδονται σε φιορίνια ή ξένα νομίσματα

Οι εν λόγω εγκύκλιοι, που καθορίζουν τις διαδικασίες και τον τρόπο απλουστευμένου και ταχέως συμψηφισμού των επιταγών που εκδίδονται σε φιορίνια ή σε ξένα νομίσματα (βλέπε σημείο 36), περιορίζουν επίσης τον ανταγωνισμό, δεδομένου ότι περιορίζονται οι δυνατότητες των εμπλεκομένων τραπεζών να συμφω-

νούν διμερώς για διαδικασίες ακόμη περισσότερο απλουστευμένου και ταχύ συμψηφισμού και, κατά συνέπεια, ευνοϊκότερες τοκοφόρες ημερομηνίες. Ως εκ τούτου, περιορίζεται η ελευθερία των τραπεζών για βέλτιστη χρησιμοποίηση των μέσων που μπορούσαν να είχαν στη διάθεσή τους εάν δεν υπήρχαν οι εγκύκλιοι, προκειμένου να επιτύχουν ευνοϊκότερους όρους στις διμερείς σχέσεις τους με άλλες τράπεζες και από τους οποίους ευνοούνται οι πελάτες τους. Έτσι, τούτο συνεπάγεται έμμεσο περιορισμό του ανταγωνισμού μεταξύ των ενδιαφερομένων τραπεζών ως προς την παροχή αντίστοιχων υπηρεσιών προς τους πελάτες.

(56) Συμφωνία σχετικά με τα εμβάσματα «Actie-Accepten»

Η εν λόγω συμφωνία, που καθιερώνει ενιαία διατραπεζική προμήθεια για τα εμβάσματα αυτά (βλέπε σημείο 43), πρέπει επίσης να θεωρηθεί ως περιοριστική του ανταγωνισμού. Η συμφωνία περιορίζει πράγματι τη δυνατότητα που έχουν οι εμπλεκόμενες τράπεζες να καθορίζουν διμερώς ευνοϊκότερους όρους επιστροφής των εξόδων και, κατά συνέπεια, να προβαίνουν σε βέλτιστη χρήση των μέσων που μπορούσαν να διαθέτουν εάν δεν υπήρχε η εν λόγω συμφωνία, προκειμένου να επιτύχουν ευνοϊκότερους όρους στις σχέσεις τους με άλλες τράπεζες, όρους από τους οποίους ευνοούνται βέβαια και οι πελάτες τους. Όσον αφορά τις υπηρεσίες σχετικά με τα εν λόγω εμβάσματα, υπάρχει έμμεσος περιορισμός του ανταγωνισμού μεταξύ των ενδιαφερομένων τραπεζών, για την εξασφάλιση της προτίμησης των πελατών.

(57) Οι ρυθμίσεις που αναφέρονται στα σημεία 54, 55 και 56 περιορίζουν αισθητά τον ανταγωνισμό.

Οι τράπεζες τις οποίες αναφούν οι διατάξεις αυτές καλύπτουν περισσότερο από το 90 % των καταθέσεων και των στοιχείων ενεργητικού των τραπεζών που λειτουργούν στην Ολλανδία.

4. *Επιπτώσεις στο εμπόριο μεταξύ κρατών μελών*

4.1. Οι διατάξεις που δεν επηρεάζουν το εμπόριο μεταξύ κρατών μελών

(58) Οι ακόλουθες περιοριστικές του ανταγωνισμού διατάξεις δεν έχουν, κατά την άποψη της Επιτροπής, αισθητές επιπτώσεις στο εμπόριο μεταξύ κρατών μελών:

Απόφαση σχετικά με ενιαίους όρους μίσθωσης θυρίδων

Οι εν λόγω διατάξεις δεν έχουν αισθητά αποτελέσματα στο εμπόριο μεταξύ κρατών μελών, λόγω του ότι, από τη φύση τους, οι σχετικές υπηρεσίες δεν συνδέονται με ανταλλαγές αγαθών ή υπηρεσιών μεταξύ κρατών μελών και, σύμφωνα με τις πληροφορίες που έχουν παράσχει τα ενδιαφερόμενα μέρη, η χρήση που έγινε στα άλλα κράτη μέλη ήταν ασήμαντη. Επιπλέον, οι υπηρσίες που παρέχουν τα υποκαταστήματα των τραπεζών άλλων κρατών μελών στην Ολλανδία είναι ασήμαντες (τα υποκαταστήματα αυτά αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των εν λόγω τραπεζών και εμπλέκονται, ως εκ τούτου, άμεσα στις ανταλλαγές υπηρεσιών μεταξύ κρατών μελών).

(59) Συμφωνία σχετικά με τα εμβάσματα «Actie-Accepten»

Ούτε η εν λόγω συμφωνία επηρεάζει αισθητά το εμπόριο μεταξύ κρατών μελών. Οι σχετικές υπηρεσίες μπορούν να παρέχονται μόνον από τράπεζες που είναι εγκατεστημένες στην Ολλανδία, και το μερίδιο των υπηρεσιών που παρέχουν τα υποκαταστήματα τραπεζών άλλων κρατών μελών είναι ασήμαντο. Επιπλέον, λόγω του κατεξοχήν φιλανθρωπικού σκοπού τους, τα εμβάσματα αυτά δεν έχουν σχέση με τις άλλες ανταλλαγές αγαθών ή υπηρεσιών μεταξύ κρατών μελών. Τέλος, μπορεί να υποτεθεί ότι μεταξύ των φορέων που εισπράττουν παρόμοια εμβάσματα, και είναι οι τελικοί χρήστες των σχετικών διατραπεζικών υπηρεσιών, δεν υπάρχει σχεδόν κανείς εγκατεστημένης σε άλλο κράτος μέλος.

4.2. Διατάξεις που έχουν επιπτώσεις στο εμπόριο μεταξύ κρατών μελών

(60) Το εμπόριο μεταξύ κρατών μελών επηρεάζεται από τις εγκυκλίους σχετικά με τις διαδικασίες απλουστευμένου συμψηφισμού για τις επιταγές που εκδίδονται σε φιορίνια ή σε ξένο νόμισμα.

Δεδομένου ότι πρόκειται περί συμψηφισμού επιταγών στις οποίες εμπλέκεται τουλάχιστον ένας μη μόνιμος κάτοικος της Ολλανδίας, οι εν λόγω εγκύκλιοι έχουν επιπτώσεις επί των πληρωμών και των πράξεων σε συνάλλαγμα μεταξύ κρατών μελών.

Β. Άρθρο 85 παράγραφος 3

(61) Οι εγκύκλιοι σχετικά με τις διαδικασίες απλουστευμένου συμψηφισμού για τις επιταγές που εκδίδονται σε φιορίνια ή σε ξένα νομίσματα πληρούν τις προϋποθέσεις που απαιτούνται για εξαίρεση δυνάμει του άρθρου 85 παράγραφος 3, για τους ακόλουθους λόγους.

1. *Βελτίωση των τραπεζών υπηρεσιών*

(62) Οι εγκύκλιοι συμβάλλουν στη βελτίωση του συστήματος πληρωμών. Η εφαρμογή ενιαίας διαδικασίας και εντύπων καθώς και το γεγονός ότι οι επιταγές δεν χρειάζεται πλέον να αποστέλλονται προς είσπραξη αλλά μπορούν σε ελάχιστο χρόνο να χρεώνονται στην ενδιαφερόμενη τράπεζα από την τράπεζα-αποδέκτη της πληρωμής απλουστεύουν τις πράξεις των τρα-

πεζών. Η συγκέντρωση των περιπτώσεων συμψηφισμού από κάθε τράπεζα σε ένα μόνο ή σε μερικά καταστήματα συμβάλλει επίσης στην εν λόγω βελτίωση. Κατ' αυτόν τον τρόπο επιτυγχάνεται επιτάχυνση στη διαδικασία συμψηφισμού.

2. *Πλεονεκτήματα για τους καταναλωτές*

(63) Οι εγκύκλιοι συνεπάγονται για τους δικαιούχους των επιταγών ταχύτερη πίστωση των χρηματικών ποσών σε σύγκριση με τις συνήθεις διαδικασίες που εφαρμόζονταν πριν από την απλούστευσή τους· ως εκ τούτου, εξασφαλίζουν στους καταναλωτές δίκαιο τμήμα από τα οφέλη που προκύπτουν.

3. *Η αναγκαιότητα των περιορισμών*

(64) Οι ενιαίες τοκοφόρες ημερομηνίες προβλέπουν σαφώς την προθεσμία στην οποία πρέπει να πραγματοποιηθεί ο συμψηφισμός και καθιστούν δυνατή την επιβολή των κυρώσεων που επίσης προβλέπονται από τις εγκυκλίους για τις τράπεζες που δεν τηρούν την εν λόγω προθεσμία, και συνίστανται στην υποχρέωση της ενδιαφερόμενης τράπεζας να καταβάλει τόκους επί του ποσού της επιταγής σε περίπτωση υπέρβασης της σχετικής προθεσμίας για συμψηφισμό. Προκειμένου να διασφαλισθεί η αξιοπιστία και, κατά συνέπεια, η επιτυχία της διαδικασίας απλουστευμένου και ταχέως συμψηφισμού, τα στοιχεία αυτά των συμφωνιών έχουν ιδιαίτερη σπουδαιότητα.

4. *Έκταση του ανταγωνισμού*

(65) Οι εγκύκλιοι δεν επιτρέπουν στις εμπλεκόμενες τράπεζες να καταργήσουν τον ανταγωνισμό σε σημαντικό τμήμα των σχετικών υπηρεσιών, δεδομένου ότι δεν ρυθμίζουν άμεσα τις σχέσεις μεταξύ των τραπεζών και των πελατών τους. Οι τράπεζες παραμένουν ελεύθερες να καθορίζουν όπως επιθυμούν τις τοκοφόρες ημερομηνίες που εφαρμόζουν για τους πελάτες τους. Επιπλέον, οι τοκοφόρες ημερομηνίες που εφαρμόζονται κατά το συμψηφισμό των επιταγών δεν αποτελούν τον μόνο τομέα όπου μπορεί να υπάρχει ανταγωνισμός όσον αφορά τις επιταγές. Τέλος, οι δικαιούχοι των επιταγών έχουν δικαίωμα επιλογής μεταξύ αποδοχής των επιταγών και άλλων τρόπων πληρωμής.

Γ. Άρθρα 6 και 8 του κανονισμού αριθ. 17

(66) Κατ' εφαρμογή του άρθρου 6 παράγραφος 1 του κανονισμού αριθ. 17, η παρούσα απόφαση παράγει αποτελέσματα από τις 10 Μαΐου 1988, ημερομηνία κατά την οποία η VDB έστειλε στην Επιτροπή την τροποποιημένη διατύπωση των εγκυκλίων, επί της οποίας και στηρίζεται η εξαίρεση που παρέχεται με την παρούσα απόφαση.

(67) Δυνάμει του άρθρου 8 παράγραφος 1 του κανονισμού αριθ. 17, η εξαίρεση χορηγείται για αρχική περίοδο 10 ετών, με γνώμονα, αφενός, τη σπουδαιότητα των περιορισμών του ανταγωνισμού και, αφετέρου, την πιθανότητα των τροποποιήσεων που μπορεί να επέλθουν εξαιτίας της τεχνολογικής εξέλιξης.

(68) Σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 1, η VDB υποχρεούται να ενημερώνει αμέσως την Επιτροπή για κάθε άμεση ή έμμεση συμπλήρωση ή τροποποίηση των εγκυκλίων,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Η Επιτροπή, βάσει των στοιχείων που διαθέτει, κρίνει ότι δεν συντρέχει λόγος να παρέμβει δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 85 παράγραφος 1 της συνθήκης έναντι των ακολούθων διατάξεων, που έχουν κοινοποιηθεί από τη Nederlandse Bankiersvereniging:

— κανονισμός I (Εισαγωγή), άρθρα 15 έως 19,

— κανονισμός XIII (Πράξεις σε ξένο συνάλλαγμα), κανονισμός σχετικά με την επιτροπή, Valutanoteringscommissie με τη μορφή που κοινοποιήθηκε στα μέλη της ένωσης Vereniging van Deviezenbanken με την εγκύκλιο της 12ης Απριλίου 1989,

— απόφαση σχετικά με τους ενιαίους όρους μίσθωσης θυρίδων,

— απόφαση σχετικά με τις επιβαρύνσεις της χρήσης φακέλων με ταχυδρομική ατέλεια,

— απόφαση σχετικά με την πώληση κουπονιών δώρου,

— εγκύκλιος σχετικά με τις προθεσμιακές πράξεις σε συνάλλαγμα,

— εγκύκλιος σχετικά με τις πράξεις των υπευθύνων συναλλάγματος για λογαριασμό τους,

— εγκύκλιος που περιέχει οδηγίες για τους διακανονισμούς Swift και τους λοιπούς διακανονισμούς συναλλάγματος μεταξύ τραπεζών που πραγματοποιούν πράξεις συναλλάγματος,

— συμφωνία σχετικά με τις τηλεφωνικές γραμμές Open-Open,

— συμφωνία σχετικά με τις πριμοδοτήσεις των υπηρεσιών αποταμίευσης,

— συμφωνία σχετικά με τα εμβάσματα «Actie-Accepten».

Άρθρο 2

Σύμφωνα με το άρθρο 85 παράγραφος 3 της συνθήκης οι διατάξεις του άρθρου 85 παράγραφος 1 κηρύσσονται ανεφάρμοστες από τις 10 Μαΐου 1988 μέχρι τις 9 Μαΐου 1998 όσον αφορά τις εγκυκλίους που έχουν εκδοθεί από την Vereniging van Deviezenbanken σχετικά με τις διαδικασίες απλουστευμένου συμψηφισμού για τις επιταγές που εκδίδονται σε φιορίνια ή σε ξένα νομίσματα.

Άρθρο 3

Η Vereniging van Deviezenbanken υποχρεούται να ενημερώνει αμέσως την Επιτροπή για κάθε άμεση ή έμμεση συμπλήρωση ή τροποποίηση των εγκυκλίων που αναφέρονται στο άρθρο 2.

Άρθρο 4

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στις ακόλουθες επιχειρήσεις και ενώσεις επιχειρήσεων:

— Nederlandse Bankiersvereniging
Keizersgracht 706
1017 EW Amsterdam, Nederland

— Vereniging van Devizenbanken
Keizersgracht 706
1017 EW Amsterdam, Nederland

— Vereniging van Wisselmakelaars
Keizersgracht 706
1017 EW Amsterdam, Nederland

— τα μέλη του πρώην College van Overleg an de Gezamenlijke Banken, που είναι, μαζί με την ένωση Nederlandse Bankiersvereniging, τα εξής:

— Cooperatieve Centrale Raiffeisen – Boerenleenbank BA
Croeselaan, 18
3521 CB Utrecht, Nederland

— Nederlandse Spaarbankbond
Singel 236
1016 AB Amsterdam, Nederland

— Postbank N.V.
Haarlemmerweg, 506-512
1014 BK Amsterdam, Nederland.

Βυξέλλες, 19 Ιουλίου 1989.

Για την Επιτροπή
Sir Leon BRITTAN
Αντιπρόεδρος

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Οι προαναφερθείσες στα σημεία 18, 19 και 20 της απόφασης διατάξεις αφορούσαν ειδικότερα τους παρακάτω όρους που έπρεπε να εφαρμόζουν τα εμπλεκόμενα πιστωτικά ιδρύματα.

1. **Κανονισμός I (Εισαγωγή), άρθρα 1 έως 14**

Οι διατάξεις αυτές περιείχαν διάφορους κανόνες γενικού χαρακτήρα προς τους οποίους όφειλαν να συμμορφωθούν οι φορείς NBV, VDB, SBC και VBOL κατά την εφαρμογή των άλλων κανονιστικών διατάξεων. Πιο συγκεκριμένα, οι κανόνες αυτοί αναφέρονταν στην ευθύνη για την καταβολή των προμηθειών και επιβαρύνσεων και στον τρόπο αναφοράς των προμηθειών στις λογιστικές καταστάσεις. Ακόμη, οι κανόνες αυτοί προέβλεπαν ότι τα ποσά προς καταλογισμό βάσει των κανονισμών έπρεπε να στρογγυλεύονται κατά προσέγγιση 0,10 φιορινίων ή πολλαπλάσιο του ποσού αυτού, επιπλέον δε ότι, κατά την εφαρμογή των κατ' ελάχιστον προμηθειών, τα μέλη των εν λόγω φορέων έπρεπε να μετακυλίουν στους πελάτες τους όλα τα εξωτερικά έξοδα, όπως τα ταχυδρομικά και τα έξοδα τηλεπικοινωνιών και αλληλογραφίας.

2. **Κανονισμός II (Υπηρεσίες πληρωμών)**

Ο κανονισμός αυτός, που ήταν εφαρμοστέος για τα μέλη της NBV, προέβλεπε κατ' ελάχιστον προμήθειες για μια σειρά υπηρεσιών που παρέχονταν κατά κανόνα στα πλαίσια των πληρωμών:

— προμήθειες που οι τράπεζες όφειλαν να χρεώνουν στους πελάτες τους για υπηρεσίες που είχαν σχέση με την αποδοχή και τη διεκπεραίωση τηλεφωνικών εντολών, με την καταβολή μετρητών σε λογαριασμούς τρίτων, με πληρωμές σε μη κατόχους λογαριασμού και με την έκδοση επιταγών της ενδιαφερόμενης τράπεζας ή άλλης τράπεζας στο εξωτερικό (άρθρα 1 έως 5 και 9),

— προμήθειες που οι τράπεζες όφειλαν να χρεώνουν, τόσο τους πελάτες όσο και μεταξύ τους, για υπηρεσίες σχετιζόμενες με πιστώσεις σε μετρητά (άρθρα 6 έως 8).

3. **Κανονισμός III (Υπηρεσίες πληρωμών στο εσωτερικό της χώρας)**

Σύμφωνα με τον κανονισμό αυτόν, τα μέλη της NBV όφειλαν να χρεώνουν στους πελάτες τους κατ' ελάχιστον προμήθειες για τη διεκπεραίωση επιταγών σε φιορίνια, πλην των συνήθων επιταγών προς πληρωμή και των ευρωεπιταγών (άρθρο 1), και για τη διεκπεραίωση και εκτέλεση πληρωμών σε ξένο νόμισμα μεταξύ μονίμων κατοίκων, τόσο με εμβάσματα όσο και με επιταγές (άρθρο 2).

4. **Κανονισμός IV (Ευρωεπιταγές)**

Ο εν λόγω κανονισμός, που αφορά τα μέλη της VDB και της SBC, προέβλεπε κατ' ελάχιστον προμήθειες που όφειλαν να χρεώνουν στους πελάτες τους για την έκδοση κάρτας ευρωεπιταγών (άρθρο 1) για την είσπραξη ευρωεπιταγών άνω των 500 φιορίνιων (άρθρο 2) και για την είσπραξη επιταγών, πλην των ευρωεπιταγών, εγγυημένων από τράπεζα του εξωτερικού (άρθρο 3).

5. **Κανονισμός V (Πράξεις έχουσες σχέση με τα ταξίδια)**

Σύμφωνα με τον κανονισμό αυτό, τα μέλη της VDB όφειλαν να χρεώνουν κατ' ελάχιστον προμήθειες:

— στους πελάτες τους, για την αγορά ή πώληση ξένων τραπεζογραμματίων ή ταξιδιωτικών επιταγών (άρθρα 1 και 2),

— στις τράπεζες του εξωτερικού, για την παράδοση των ταξιδιωτικών επιταγών της ενδιαφερόμενης τράπεζας σε ένα μέλος της VDB (άρθρο 3).

6. **Κανονισμός VI (Υπηρεσίες πληρωμών στο εξωτερικό)**

Ο κανονισμός αυτός απαιτούσε από τα μέλη της VDB να χρεώνουν κατ' ελάχιστον προμήθειες:

— στους πελάτες τους για τη μεταφορά ή την αποδοχή ποσών μεταξύ μονίμων και μη κατοίκων (άρθρο 1), από ένα λογαριασμό που είχε κάποιος μόνιμος κάτοικος της Ολλανδίας σε άλλο λογαριασμό που είχε ο ίδιος στο εξωτερικό (άρθρο 2) ή μεταξύ μη μονίμων κατοίκων, ανεξαρτήτως του τόπου τήρησης των λογαριασμών (άρθρο 3)· για τις υπηρεσίες που αφορούσαν άδεια χορήγησης συναλλάγματος από την

κεντρική τράπεζα της Ολλανδίας (άρθρο 4)· για την πραγματοποίηση και την παράταση προθεσμιακών πράξεων σε ξένο νόμισμα (άρθρο 5) και για τη διαχείριση και επιστροφή απλήρωτων επιταγών (άρθρο 6),

— σε άλλες τράπεζες για ορισμένες υπηρεσίες από αυτές που αναφέρονται στα άρθρα 1 έως 6.

Σύμφωνα με τον εν λόγω κανονισμό, η προμήθεια για τη μεταφορά ή την αποδοχή ποσών μεταξύ μονίμων και μη κατοίκων δεν έπρεπε να υπολογίζεται για ορισμένες συναλλαγές με κινητές αξίες που πραγματοποιούνταν με την παρέμβαση ενός μέλους της VDB.

7. **Κανονισμός VII (Ενέγγυος πίστωση)**

Σύμφωνα με τον κανονισμό αυτό, τα μέλη της NBV όφειλαν να χρεώνουν κατ' ελάχιστον προμήθειες για διάφορες υπηρεσίες σχετικές με την ενέγγυο πίστωση (άρθρα 1 έως 12). Για τις περισσότερες από τις υπηρεσίες αυτές, οι προμήθειες χρεώνονταν τόσο στις άλλες τράπεζες όσο και στους πελάτες.

8. **Κανονισμός VIII (Αποδοχή συναλλαγματικών, οπισθογράφηση, προθεσμιακές πληρωμές)**

Κατά τις διατάξεις του εν λόγω κανονισμού, τα μέλη της NBV όφειλαν να χρεώνουν κατ' ελάχιστον προμήθειες στις άλλες τράπεζες και στους πελάτες για την αποδοχή συναλλαγματικών, την υπογραφή γραμματίων, την οπισθογράφηση συναλλαγματικών, την ανάληψη υποχρέωσης πληρωμών στο μέλλον, ή και για την ανάθεση της παροχής των υπηρεσιών αυτών σε τρίτους (άρθρα 1 έως 3).

9. **Κανονισμός IX (Εγγυήσεις)**

Δυνάμει του εν λόγω κανονισμού, τα μέλη της NBV όφειλαν να χρεώνουν προμήθειες στις άλλες τράπεζες και στους πελάτες για την παροχή διαφόρων ειδών εγγυήσεων και συναφών υπηρεσιών (άρθρα 1 έως 6).

10. **Κανονισμός X (Εισπράξεις)**

Ο κανονισμός αυτός απαιτούσε από τα μέλη της NBV να χρεώνουν στις άλλες τράπεζες και στους πελάτες κατ' ελάχιστον προμήθειες για ορισμένες υπηρεσίες που αφορούσαν τις εισπράξεις (άρθρα 1 έως 4).

11. **Κανονισμός XI (Διάφορες υπηρεσίες)**

Σύμφωνα με τις διατάξεις αυτές, τα μέλη της NBV όφειλαν να χρεώνουν κατ' ελάχιστον προμήθειες για διαφόρων ειδών υπηρεσίες.

Επρόκειτο κατ' αρχάς περί παροχής διοικητικών υπηρεσιών στον τομέα των κινητών αξιών (άρθρα 1 έως 3). Για τια ίδιες υπηρεσίες καθώς και για άλλες διοικητικές υπηρεσίες προς αλλοδαπούς επαγγελματίες στον τομέα των κινητών αξιών, το άρθρο 4 πρόβλεπε ειδικές τιμές, που συμφωνήθηκαν με πρωτοβουλία της VEH μεταξύ NVB, VDB και VDH.

Κατά δεύτερο λόγο, οι διατάξεις αυτές προέβλεπαν κατ' ελάχιστον προμήθειες που όφειλαν να χρεώνουν στους πελάτες τους τα μέλη της NBV για υπηρεσίες που αφορούσαν τη φύλαξη αγαθών, τη μίσθωση θυρίδων και τη χρήση θυρίδων νυκτός (άρθρα 5, 6 και 7).

Τέλος, οι διατάξεις πρόβλεπαν κατ' ελάχιστον προμήθειες που όφειλαν να χρεώνουν τα μέλη της NBV στους πελάτες τους και, για ορισμένες υπηρεσίες, όπως η παροχή τραπεζικών πληροφοριών, η μεσολάβηση κατά την αγορά ομολόγων του δημοσίου και η παροχή τραπεζικών συστάσεων για υποψήφιους σε δημόσιους διαγωνισμούς (άρθρα 8 έως 11), σε άλλες τράπεζες.

12. **Κανονισμός XII (Τοκοφόρες ημερομηνίες)**

Ο κανονισμός αυτός όριζε τις τοκοφόρες ημερομηνίες που τα μέλη της NBV όφειλαν να εφαρμόζουν κατά τη χρέωση ή την πίστωση ενός τρεχούμενου λογαριασμού, δηλαδή τις ημερομηνίες που λαμβάνονταν υπόψη για τον υπολογισμό των τόκων επί των αντίστοιχων ποσών.

Σύμφωνα με τον κανονισμό αυτό, η τοκοφόρος ημερομηνία των ποσών προς χρέωση ή προς πίστωση μεταξύ τραπεζών δεν όφειλε κατά κανόνα να είναι, αντιστοίχως, μεταγενέστερη ή προγενέστερη της ημερομηνίας συμψηφισμού μεταξύ των ενδιαφερομένων τραπεζών, ενώ για τους τρεχούμενους λογαρισμούς των πελατών τα μέλη όφειλαν να λαμβάνουν ως τοκοφόρο την ημερομηνία τουλάχιστον μία ή περισσότερες ημέρες πριν ή μετά τον εν λόγω συψηφισμό.

13. **Κανονισμός XIII (Πράξεις σε συνάλλαγμα)**

Ο εν λόγω κανονισμός περιείχε διάφορα μέρη, εκ των οποίων τα ακόλουθα καταργήθηκαν πλήρως από τη VDB:

13.1. *Κανονισμός σχετικά με τις πράξεις σε συνάλλαγμα*

Σύμφωνα με τον κανονισμό αυτό, τα μέλη της VDB δεν μπορούσαν, κατά την εκτέλεση πράξεων σε συνάλλαγμα (πλην των πράξεων που συνίστανται σε αγορά ή πώληση ξένων τραπεζογραμματίων), να χρεώσουν στους πελάτες τους ευνοϊκότερες τιμές ή περιθώρια από τις τιμές που όριζε η επιτροπή (Valutanoteringscommissie) ή από τα κατώτατα περιθώρια που όριζε ο εν λόγω κανονισμός.

Μόνον εάν η συναλλαγή σε ένα ξένο νόμισμα υπερέβαινε την αξία των 250 000 φιορίνιων ένα μέλος της VDB μπορούσε, εφόσον το ζητούσε ρητά ο πελάτης, να εφαρμόσει ευνοϊκότερες τιμές και περιθώρια.

Ο κανονισμός αυτός ρύθμιζε και τις προθεσμιακές πράξεις (άρθρα 1 έως 8).

13.2. *Κανονισμός σχετικά με τα ξένα τραπεζογραμμάτια*

Σύμφωνα με τον κανονισμό αυτό, τα μέλη της VDB δεν είχαν τη δυνατότητα, κατά την αγορά και πώληση ξένων τραπεζογραμματίων, να εφαρμόζουν για τους πελάτες τους ευνοϊκότερες τιμές και περιθώρια από τις τιμές που όριζε η επιτροπή Noteringscommissie Vreemd Bankpapier ή από τα περιθώρια που καθόριζε ο παρών κανονισμός.

Τα μέλη της VDB μπορούσαν να εφαρμόσουν ευνοϊκότερες τιμές μόνον εάν η αξία της συναλλαγής υπερέβαινε τα 5 000 φιορίνια (άρθρα 1 έως 4).

13.3. *Κανονισμός σχετικά με τη Noteringscommissie vreemd Bankpapier*

Σύμφωνα με τον κανονισμό αυτό, η εν λόγω επιτροπή, τα τέσσερα μέλη της οποίας διορίζονταν από τη διεύθυνση της VDB, καθόριζε τις μέσες ημερήσιες τιμές των ξένων τραπεζογραμματίων.

Τα τέσσερα μέλη της επιτροπής αυτής εκπροσωπούσαν τέσσερις από τις πέντε μεγαλύτερες τράπεζες (Algemene Bank Nederland, Rabobank, Amsterdam-Rotterdam Bank και Nederlandse Middenstandsbank), που συμφωνούσαν τις τιμές τηλεφωνικά.

Ο κανονισμός πρόβλεπε επίσης ότι η διεύθυνση της VDB όριζε κατώτατα περιθώρια βάσει των οποίων τα μέλη της VDB όφειλαν να μειώνουν ή να αυξάνουν τις τιμές προκειμένου να φθάσουν τις προς εφαρμογή τιμές αγοράς και πώλησης. Τα περιθώρια αυτά ενσωματώθηκαν στη συνέχεια στον κανονισμό για τις πράξεις σε ξένα τραπεζογραμμάτια που αναφέρεται στο σημείο 1.13.2 (άρθρα 1 έως 4).

14. **Κανονισμός XIV (Κανονισμός την VBOL)**

Σύμφωνα με τον κανονισμό αυτό, τα μέλη της VBOL έπρεπε να χρεώνουν κατ' ελάχιστον προμήθειες για τη μεσολάβησή τους στη σύναψη δανείων έναντι γραμματίων και στη μεταβίβαση τέτοιων δανείων σε τρίτους.

15. **Κανονισμός της VWM**

Ο κανονισμός αυτός προέβλεπε κυρίως ενιαίες προμήθειες που όφειλαν να χρεώνουν τα μέλη της VWM για τη μεσολάβησή τους σε συναλλαγές με ομόλογα του δημοσίου και στην πραγματοποίηση εθνικών και διεθνών διατραπεζικών καταθέσεων.

Ο κανονισμός όριζε ρητά ότι απαγορευόταν στα μέλη της VWM να χρεώνουν κατώτερες προμήθειες από αυτές που όριζε ο ίδιος ο κανονισμός ή η VWM σε συμφωνία με την NBV ή, ανάλογα με την περίπτωση, με τη VDB. Τα μέλη της VWM δεν μπορούσαν άλλωστε ούτε να χορηγούν επιστροφές ή πριμ στους πελάτες τους, εκτός από ορισμένες εκπτώσεις προς τα μέλη της VDB για ορισμένες συναλλαγές σε ξένα νομίσματα.

16. **Συμφωνία σχετικά με τη μεσολάβηση για πράξεις σε συνάλλαγμα**

Η VDB και η VWN συνήψαν συμφωνία κατά την οποία για τις πράξεις σε συνάλλαγμα με τη μεσολάβηση τρίτων τα μέλη της VDB όφειλαν:

— να χρησιμοποιούν αποκλειστικά τις υπηρεσίες των μελών της VWM κάθε φορά που έπρεπε να προσφύγουν σε μεσίτες συναλλάγματος εγκατεστημένους στην Ολλανδία (και για τις διεθνείς καταθέσεις επίσης),

— να μη δέχονται εθνικές αντιπαροχές (εκτός για τις διεθνείς καταθέσεις) σε περίπτωση που προσέφευγαν σε μεσίτες συναλλάγματος εγκατεστημένους στο εξωτερικό.

17. **Εγκύκλιος της VDB σχετικά με τις δαπάνες τέλεξ και ταχυδρομείου**

Η εγκύκλιος αυτή προέβλεπε ότι τα μέλη της VDB θα καταργούσαν τη χρέωση μεταξύ τους των δαπανών τέλεξ και ταχυδρομείου.

Σύμφωνα με την εγκύκλιο αυτή, η μετακύλιση των δαπανών αυτών από τα μέλη της VDB στους πελάτες τους έπρεπε να διατηρηθεί.

18. **Εγκύκλιος της NBV σχετικά με τις πριμοδοτήσεις για τραπεζικές υπηρεσίες**

Η εν λόγω εγκύκλιος περιείχε έναν κώδικα συμπεριφοράς για τα μέλη της NBV, σύμφωνα με τον οποίο τα τελευταία είχαν τη δυνατότητα να παρέχουν χρηματικά πριμ μόνο για το άνοιγμα λογαριασμών ταμιευτηρίου και όχι και τρεχούμενων λογαριασμών, για τους λογαριασμούς για χορήγηση πιστώσεων, για τη διαπραγμάτευση ασφαλειών και για υπηρεσίες στον τομέα των ταξιδιών. Επιπλέον, τα χρηματικά πριμ δεν υπερέβαιναν τα 7,50 φιορίνια και ήταν πάντοτε περιορισμένα χρονικά. Η εγκύκλιος επεδίωκε να εξασφαλίσει την εκτέλεση μιας περισσότερο περιοριστικής συμφωνίας, που αναφέρεται στο σημείο 42 της παρούσας απόφασης, σχετικά με τις πριμοδοτήσεις των υπηρεσιών αποταμίευσης.